

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 20 czerwca 2006 r.

wydana na wniosek Ministra Finansów Rzeczypospolitej Polskiej
w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo bankowe

(CON/2006/31)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 15 maja 2006 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Ministra Finansów Rzeczypospolitej Polskiej o wydanie opinii w sprawie projektu ustawy (dalej „projektowana ustawa”) zmieniającej ustawę – Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r.¹ (dalej „Prawo bankowe”).

Właściwość EBC do wydania opinii wynika z art. 105 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz szóstego tiret art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/414/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych², jako że projektowana ustawa dotyczy przepisów odnoszących się do instytucji finansowych w zakresie, w jakim wywierają one istotny wpływ na stabilność instytucji i rynków finansowych. Zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego, Rada Prezesów wydała niniejszą opinię.

1. Założenia projektowanej ustawy

1.1 Projektowana ustawa ma w założeniu ułatwić przeprowadzanie procesów restrukturyzacyjnych w ramach sektora bankowego³ poprzez zniesienie zakazu podziału banków działających w formie spółki akcyjnej, wprowadzonego w polskim systemie prawnym w maju 2004 r.⁴ W tym celu, projektowana ustawa ma zezwolić na podziały banków działających w formie spółki akcyjnej, dokonywane na podstawie odpowiednich przepisów Kodeksu spółek handlowych z dnia 15 września 2000 r.⁵ (dalej „Ksh”).

---

1 Ustawa – Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r., Nr 72, poz. 665, ze zm.).

2 Dz. U. L 189 z 3.7.1998 r., str. 42.

3 Drugi akapit uzasadnienia projektowanej ustawy.

4 Zmiana została wprowadzona za pomocą art. 1 pkt 72 ustawy z dnia 1 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. z 2004 r., Nr 91, poz. 870), która wprowadziła obecny art. 124b Prawa bankowego, z mocą obowiązującą od dnia 1 maja 2004 r.

5 Dz. U. z 2000 r., Nr 94, poz. 1037, ze zm.

- 1.2 Na skutek przeprowadzonej reformy, akcjonariusze banku działającego jako spółka akcyjna mogliby, w oparciu o zarejestrowany publicznie plan podziału⁶ oraz po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Bankowego⁷, przeprowadzić jedną z następujących operacji: (i) przenieść cały majątek istniejącego banku na inne banki w zamian za akcje w bankach przejmujących wydawane akcjonariuszom banku dzielonego (podział przez przejęcie)⁸; lub (ii) przenieść część majątku istniejącego banku na inny bank, w zamian za akcje w banku przejmującym wydawane akcjonariuszom banku dzielonego (podział przez wydzielenie)⁹. Projektowana ustawa wyraźnie wyłącza przy tym podział banków spółdzielczych¹⁰. Banki przejmujące majątek banku dzielonego mogą być zarówno bankami krajowymi, jak i instytucjami kredytowymi licencjonowanymi w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)¹¹. Akcje prowadzących działalność bankową spółek akcyjnych nadal funkcjonujących po przeprowadzeniu podziału mogą być przedmiotem dalszego obrotu na zasadach ogólnych.
- 1.3 Przepisy wprowadzane projektowaną ustawą funkcjonowałyby niezależnie od aktualnych przepisów pozwalających – pod warunkiem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Bankowego – na przenoszenie składników majątkowych pomiędzy bankami działającymi w ramach jednej bądź różnych grup, w drodze bezpośredniego zbycia przedsiębiorstwa bankowego¹².

2. Uwagi EBC

- 2.1 Według uzasadnienia projektowanej ustawy uchylenie zakazu podziału banków działających jako spółki akcyjne ma być konieczne w celu usunięcia barier utrudniających niezbędne procesy restrukturyzacyjne sektora bankowego. Projektowana ustawa zakłada przy tym możliwość zapewnienia, aby procesy zrzeszania, łączenia i podziału nie wpływały negatywnie na banki podlegające takim procesom – celowi temu służyć ma prawo Komisji Nadzoru Bankowego do odmowy udzielenia zezwolenia na podział banku, w przypadku gdy byłoby to niekorzystne dla ostrożnego i prawidłowego zarządzania bankiem. Projektowana ustawa zakłada zatem potrzebę pogodzenia elastyczności w procesach restrukturyzacyjnych w zakresie działalności bankowej oraz zapewnienia ochrony deponentów i stabilności finansowej.

---

⁶ Art. 534-535 Ksh.

⁷ Art. 1 ust. 3 projektowanej ustawy, wprowadzający art. 124c ust. 2 Prawa bankowego.

⁸ Art. 1 ust. 3 projektowanej ustawy, wprowadzający art. 124c ust. 1 lit. a) Prawa bankowego, powołujący art. 529 ust. 1 pkt 1 Ksh.

⁹ Art. 1 ust. 3 projektowanej ustawy, wprowadzający art. 124c ust. 1 lit. b) Prawa bankowego, powołujący art. 529 ust. 1 pkt 4 Ksh.

¹⁰ Art. 1 ust. 2 projektowanej ustawy, zmieniający art. 124c ust. 2 Prawa bankowego.

¹¹ Art. 1 ust. 3 projektowanej ustawy, wprowadzający nowy art. 124c ust. 1 Prawa bankowego, w związku z art. 4 ust. 1 pkt 17 oraz art. 4 ust. 3 Prawa bankowego.

¹² Art. 124a Prawa bankowego, wprowadzony przez ustawę nowelizującą z dnia 1 kwietnia 2004 r. (patrz przypis 4 powyżej), z mocą obowiązującą od dnia 1 maja 2004 r.

- 2.2 Jakkolwiek brak jest szczegółowej wspólnotowej regulacji sprawowania nadzoru nad wskazanymi powyżej przekształceniami banków, Dyrektywa Bankowa¹³ formułuje – w celu stosowania w sposób ciągły – szczegółowe wymogi regulacyjne dotyczące działalności bankowej, jak również warunek uzyskania zgody organu nadzoru na prowadzenie takiej działalności. W stosunku przy tym do operacji restrukturyzacyjnych obejmujących instytucje kredytowe, wiele Państw Członkowskich przewiduje obowiązek zapewnienia przez organ nadzoru, iż przeprowadzane procesy restrukturyzacyjne – niezależnie od ich aspektów handlowych – nie wywołują wątpliwości dotyczących stabilności finansowej lub sprawowania nadzoru.
- 2.3 EBC ocenia aprobująco przepis projektowanej ustawy przewidujący, iż banki przejmujące aktywa banków podlegających podziałowi mogą być zarówno bankami polskimi, jak też instytucjami kredytowymi pochodzącymi z EOG – można bowiem oczekiwać, iż wyjaśnienie to posłuży zapewnieniu równych warunków konkurencji. Dalsze wzmoczenie przejrzystości działań nadzorczych można byłoby przy tym uzyskać (być może w ramach przepisów wykonawczych) poprzez bardziej szczegółowe określenie zasad dotyczących procedury uzyskiwania zezwolenia wskazanego w art. 1 ust. 3 projektowanej ustawy oraz katalogu danych przekazywanych w tym zakresie organowi nadzoru.

Niniejsza opinia zostanie opublikowana na stronie internetowej EBC.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem, dnia 20 czerwca 2006 r.

[podpis]

Prezes EBC

Jean-Claude TRICHET

---

¹³ Dyrektywa 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. odnosząca się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz. U. L 126 z 26.5.2000 r., str. 1).